

Рим, 3 квітня.—В колах міжнародних і закордонних спостерігачів стверджується що нещодавно фашистський рух в Італії кожним днем поширюється та активізується. Досі було наведено декілька випадків зударів між прихильниками неофашизму з комуністами. Інше діло, що комуністи таврують „фашизмом” кожного, хто не є комуністом.

Володимир Блавацький.

КУЛЬТУРНЕ ГУЛЯЙПОЛЕ

Хочу написати тут про справу, про яку багато людей говорять, але якої ніхто ще не порушив в пресі.

З приїздом тисячів нової імміграції, появилася на території ЗДА велика кількість білих і менше відомих мистців різних ділянок мистецтва: музик, акторів, артистів малюв, не кажучи вже про письменників та журналістів. Це явище без сумніву дуже позитивне і з цим в'яжуться надії на оживлення і оновлення культурного життя цілої українсько-американської еміграції. Такі артисти, як Капелі Бандуристів, Професійних Театрів, Оперного Ансамблю і провідних мистців (проф. Савицького, арт. Мозгові, арт. Рейнаровича, Терена і т. д.) оправдали у великій мірі ці сподівання. Та, на жаль, кожна добра справа має й свою темну сторінку.

Багато людей з-поміж новоприбулих, що про них і про їх мистецьку діяльність ніхто ніколи не чув в країні, навіть на скитальщині, приїхавши до Америки, почули в собі нараз "іскру Божу" і з запалом, гідним кращої справи, взялися за мистецьку діяльність. Мовляв: в Америці все можна, тут не має громадської контролю, тут буде добре... Так почала розвиватися "радісна творчість", від якої часто глядачеві стає соромно.

Очевидно, щоб ця "творчість" була більш переконливою, ці "мистці" самі себе величають титулами, до яких зрештою не мають ніякого права. Але хто ж буде це перевіряти?

Підписаний читав не раз в пресі про диригентів Львівського Оперного Театру, про керівників цього ж театру, яких він ніколи в Львівському Оперному Театрі не бачив. Майже кожний, в кого маленький голосочок, який колись чарував свою рідню і близьких знайомих з нагоди ім'янин дядька, або тітки, тут уже величає себе оперним співаком, навіть не оглядаючись на те, що далеко не всі такі наївні, щоб повірити цьому. Знов наша ту-тешня преса, спантелічена такою кількістю "мистців", поміщає панегіричні рецензії, не маючи змоги перевіряти кожний виступ і кожного виконавця. Постаратися про ентузіастичну рецензію не так дуже важко, завжди знайдеться

рідків нашої еміграції, де справу Шевченківського Концерту взяв на себе молодий і талановитий зрештою, початкуючий диригент і не бажаючи ні з ким порадитися, вклав в програму непосильні для хорів і оркестри твори, та не маючи змоги відбити належну кількість проб, заставив тямучих слухачів концерту переживати прикрі хвилини. Очевидно рецензії концерту будуть — зрозумілим способом — дуже добрі, але компроміс залишається.

Таких випадків безліч і мешканець кожного міста, де гуртується більша кількість українців, мав нагоду неодноразовно в цьому переконатися.

Пишу про це тому, бо коли така мистецька анархія потріває довше, наслідком її будуть... порожні залі навіть на добрих імпрезах і недовіря до цілої культурної праці нової імміграції.

Чи є на це рада? Без сумніву є. Коли створення Культурної Ради чомусь затрималося і коли навіть ця думка має противників, мусять самі мистці всіх ділянок створити свою організацію, яка своїм авторитетом нормувала б мистецьке життя і не допустила до того, щоб перші прояви культурного Гуляйполя розпадалися до тої міри, що боротьба з тим явищем стане вкінці неможливою.

Де амбасада України?

(Докінчення зі стор. 2-го).

хом доривочних і часом навіть дуже успішних виступів, як напр. блискучий виступ проф. Л. Добрянського, голови УКК перед сенатською підкомісією у Вашингтоні, не шляхом академічних видань в англійській мові, чи спорадичних брошур та бюлетенів для преси, але послідовною, плановою, щоденною політичною акцією, на чолі якої стоять люди, завданням яких буде тільки і тільки вміле заступництво України. Те, що робилося і робиться в цій справі дотепер є добре але цього за мало.

Для постійного політичного заступництва України у Вашингтоні маємо такі надзвичайно важливі дані: сприятливу політичну атмосферу, добре зорганізоване українське політичне середовище (Український Конгресовий Комітет) і відповідний кадр людей. Бракує одного: повного мораль-

ного і матеріального попарття усього українського громадянства, яке зрозуміло б вагу хвилини і наші невідкладні, історичні завдання.

Це не нарікання. Це апеля до найширших мас українського громадянства в ЗДА повністю і без вагань підтримати Український Конгресовий Комітет і дати йому змогу заснувати у Вашингтоні Українське Інформаційно-Пресове Бюро, яке виконувало б роль і завдання української амбасади, речника вільної й демократичної України.

Від українського громадянства, яке на останньому Конгресі УКК дало мандат цій одиниці тут цього роду політичній установі вести акцію оборони права українського народу на самостійне й державне життя, треба тепер вимагати тільки совісного, негайного виконання свого обов'язку

Літературно-Мистецький Клуб у Філадельфії—Шевченкові

Літературно-Мистецький Клуб у Філадельфії, що гуртує тамашних українських інтелектуалів і проявляє свою активність, даючи кожній суботі до літературний та мистецький реферат, — вшанував цього-річні роковини Шевченка трьома вечорами у березні. У першому з них, 11. березня, наддніпрянський письменник **Анатоль Гак** виголосив доповідь на тему "Шевченко і сучасність". Хоча прелегент видко не рахувався з тим, що промовлятиме до самих "спеців" і матиме добрий, але тому і строго публіку, і виготовив свою доповідь занадто — для такої публіки — популярно, густо перетираючи її цитатами з "Кобзаря", проте своїми тезами дав таки спонуку до прецікавої дискусії. Започаткував її надзвичайно цінними заувагами про Шевченкову вічно-живучість і універсальність д-р Лонгін Цегельський, після чого дискусія торкалася таких моментів Шевченкової творчості, як питання її "народності" (народні мотиви й тематика, чи стиль і характер?), підхід Шевченка до українського минулого й питання шкідливості впливу деяких Шевченкових поем на безкритичних читачів ("Гайдамаки", романтична ідеалізація всієї козащини), вірність і непокірливість Шевченка у відношенні до обов'язуючих тоді пра-

вил поетики, Шевченко в рямцях поняття класицизму і т. д. У цій дискусії — крім згаданого д-ра Л. Цегельського, забирали слово Володимир Дорошенко, Іван Кедрин, Йосип Гіряк, Б. Романенчук, О. Тарнавський і ін.

21. березня арт. **Петро Мегик** промовляв надзвичайно цікаво і повчально про "Шевченка, як малюра", даючи не тільки усні інформації про Шевченковий мистецький шлях, його малювальну освіту від найнижчої до найвищої, про його трагедію, як артиста, але й ілюструючи свою доповідь світлинами найкращих образів Шевченка на просційному апараті. — На високому мистецькому рівні стояв Вечір декламації творів Шевченка, влаштований Театром В. Блавацького. Артисти Ніна Горленко ("І золоті і дорогі"), "Хатина", "До сестри", В. Блавацький ("Юродивий") і Л. Шарівська ("Лебедина") дали показ найвищої рецитатійної класи, — відразу з перших їх слів пізнали було артизм слова, що добували і підкреслювали всю красу змісту і форми твору. П. Паздрій, Шапарівський, Мельник і Рудакевич старалися творити з цією трійкою гармонійну цілість, особливо у збірній рецитатії "Великого Ляху". Критична заувага: Такий вечір треба обов'язково переплітати фаховими, короткими й цікавими коментарями, особливо до "Великого Ляху", незрозумілого для частини публіки (молоді). Далі: Добір поем (патетично-драматичні й символічні, замало ліричних) грівив одно-стайністю. (Ір)

Щодо **Національного Фонду**. Якщо наше громадянство не гайно виконає цей свій свяятий обов'язок і вишле свій Національний Даток, тоді УКК, в свою чергу зможе приступити до заснування Українського Інформаційного Бюро у Вашингтоні. На нашу думку, це справа першої ваги. Політичні події в світі розвиваються таким шаленим темпом і йдуть такими крутими дорогами, що проволочка цієї справи може мати фатальні наслідки.

На апеля Г. МекНіла в справі обміни амбасадорськими представництвами між Україною й іншими вільними країнами, Москва, яка рішає і говорить в імені "суверенної" України, відповіла мовчанкою... Але хтось мусить відповісти в імені дійсно вільної України. І це повинні зробити ми!

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

ЗЛОЖИЛИ:
Асторія, Д. А., М. Н.: Братство св. Миколая (5. Відд. У. Н. С.) з коштами \$50.00.
Балтимор, Мд.: Микола Турк із Свята Соборності \$20.00.
Бюфало, Н. Й.: з приводу похорону бл. п. Михайла Дуліняки переслав п. І. Сидорович збірку \$21.00.
Бронкс, Н. Й.: з приводу похорону бл. п. Володимира Найдана МIRONIUK-Нанаси переслали збірку \$75.00 на УТІА.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ”

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи”, потов-джуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Листа: ч. 9.		Відда:	Жертва:
John Makatan	\$ 5.00	155 Дмитро Нойк	5.00
Nicholas Salagaj	3.00	234 Anthony Ustynowski	2.00
Лука Драган	2.00	288 Alex Perih	2.00
Антін Кирилюк	2.00	410 Андрія Шинтика	2.00
Д-р Ларіон Калишечик	1.00	458 Walter Hryncuk	1.00
		458 Michael Savras	1.00

Зложили: Лев МIRONIUK \$10.00, П. Найдан, О. Найдан, М. МIRONIUK, К. МIRONIUK, Д. Помийчук і Василь Жук по \$5.00; Марта МIRONIUK \$4.25; Іван Чухрій і Марія Чайківська по \$3.00; Ю. Мішауд \$2.50, В. Найдан, Ат. Дутчак, Д. Шинкевич, К. Стасюк, М. Косляк, Іван Киць, І. Гнатів і Ю. Нанаси по \$2.00; К. Марушак, В. Сикета; І. Дудар, Ю. Сидір, Софія Білий і Т. Озарко по \$1.00 та решта дрібними.

Юорк, Н. Дж.: Українська Ліга Молоді П. Америки \$100.
Нью Йорк, Н. Й.: Українська Автокефальна Православна Церква св. Володимира на УК Комітет \$25.00, на Українську Національну Радку \$25.00 та на УТІА \$25.00, разом \$75.00; Т-во „Єдність”, Нью Йорк, переслало \$62.00 (Від Т-ва Єдність \$25.00, збірку від поодиноких членів \$17.00 та від Григорія Волчинського \$20.00 з призначенням на УКК \$5.00, на НТШ \$5.00, на ЗУАДК \$5.00 та на Комітет Зборівського повіту \$5.00.

PACK YOUR FUTURE WITH U.S. SAVINGS BONDS

СНИТАЛЬЦЯМ НА ВЕЛИКДЕНЬ ДАРУЙТЕ СНИТАЛЬЦЯМ ШИНКУ НА СВЯТА.

Ціна п'ять-фунтової експортної шинки разом з пересилкою до Німеччини або до Австрії тільки \$3.00 (три) дол.

ЗАКЛИК ДО АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.
Цього-річний Великдень вже недалеко. Однак ще доволі часу, щоб з нагоди Світлого Свята Христового Воскресіння пригадати всім, яке життя мають наші брати і сестри по таборах в Німеччині та Австрії. Вони не мають змоги влаштувати собі згідно з українською традицією Великодні Свята, бо не мають засобів, нема з чого. У нас буде всього досить. Щоб між те все смакувало, поділіться з ними тим, що маємо. Багато між ними хворих і непрацездатних, вдів і сиріт та інвалідів. Допоможіть, щоб веселіше витялися нашим традиційним „Христос Воскрес”. Завершитиме до всіх людей доброго серця. Закликаємо разом медальних снітальців:

ДАРУЙТЕ ШИНКУ НА СНИТАЛЬСЬКИЙ СТИЛ.
Ціна 6-фунтової експортної шинки разом з пересилкою: тільки три долари. Термін завершення: зарав до 9. квітня 1950. Замовлені шинки іслать через ЗУАДК летунською поштою. В Німеччині та Австрії розділять їх Громадська Комісія під наглядом Європейської Дирекції ЗУАДК-у. Шинки призначені в першу чергу для хворих у шпиталях та санаторіях, для вдів і сиріт, інвалідів та непрацездатних громадянських діячів. До кожної шинки долучені будуть імя та адреса того, хто її дарував.

Замовлення і гроші посилають в куверті на адресу: A. U. A. „SELF-RELIANCE”, 50 Church St., New York 7, N. Y. Apt. 252. Просимо всіх Веселіших Отців Парохів та достойників єпископських організацій, щоб підтримали цю скромну акцію. Люди доброї волі і шляхотного серця таким чином бодай трошки причиняться до розвеселення тих, що тої рткні так безмежно потребують.

Нехай Всемогучий Господь усім буде до помічі.
ГОЛОВНА УПРАВА Об'єднання України в Америці „САМОПОМІЧ”:
Ю. Репай, В. Мудрий, д-р В. Пушкар, Г. Ялошій, д-р Ю. Федисий, д-р М. Ценко, В. Блавацький, д-р В. Верен, мгр. Р. Гутлянич, Д. Кульчицький, Ф. Дудко, М. Лисогір, А. Хомова, В. Крапів, С. Максимяк.

НА СВЯТА!

ЯК КОЖНОГО РОКУ ТАК І ТЕПЕР, ФІРМА „СТАСЮКА” ПРИГОТОВЛЯЄ ЯК-НАЙКРАЩІ ШИНКИ, КОВБАСИ ТА ДРУГІ ВУДЖЕНИНИ ВЛАСНОГО ВИРОБУ, ЯК І РІЖНІ СИРІ МЯСИВА, ПО УМІРКОВАНІЙ ЦІНІ.

МАЄМО ТАКОЖ У НАШОМУ СКЛЕПІ ШИНКИ В КЕНАХ ТАК КРАЄВОГО ВИРОБУ, ЯК ТЕЖ ІМПОРТОВАНІ.

І. Стасюк 124

Перша Евея Нью-Йорк, 3.
(між вулицями 7.00 а 8.00)

СПЕЦІАЛЬНІ ЦІНИ ВАЖНІ ТІЛЬКИ ДО ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ

ШИНКИ ІМПОРТОВАНІ З ПОЛЬЩІ	91¢	ВУДЖЕННА З РЕБЕРКАМИ В ЦІЛІМ КАВАЛКУ	39¢	КОВБАСА СІКАНА ПЕРШОЇ ЯКОСТІ	55¢	ШИНКИ В КЕНАХ ПЕРЕДНІ	67¢
----------------------------	-----	--------------------------------------	-----	------------------------------	-----	-----------------------	-----

В ВЕЛИКОДНІЙ ТИЖНІ ДЛЯ ВИГОДИ КЛІЄНТІВ СКЛЕП БУДЕ ОТВОРЕНИЙ ВІД СЕРЕДИ ДО СУБОТИ ВКЛЮЧНО ДО 9. ВВЕЧІР

